

ξυλιά

ξυλιά, η, ουσ. [<ξύλο + κατάλ. -ιά], χτύπημα με κάποιο όργανο, ιδίως με βέργα από ξύλο και, κατ' επέκταση, ο ξυλοδαρμός. (Λαϊκό τραγούδι: *μα ξυλιά με το καμτσίκι είν' αιώνιο ρεζιλίκι*) και συνήθ. στον πλ. **οι ξυλιές**.

- *δίνω ξυλιές, δέρνω κάποιον*: «κάποια στιγμή αρπάχτηκαν στα χέρια και του 'δωσε τόσες ξυλιές, που θα κάνει μέρες να σηκωθεί απ' το κρεβάτι του».

- *καλύτερα η αγάπη ενός γέρου, παρά οι ξυλιές ενός νέου*, βλ. λ. [νέος](#).

- *ο πεινασμένος γάιδαρος ξυλιές δε μετράει*, βλ. λ. [γάιδαρος](#).

- *τρώω ξυλιές, με δέρνει κάποιος*: «ήθελε να τα βάλει μαζί μου όμως έφαγε ξυλιές κι ησύχασε». (Λαϊκό τραγούδι: *μα τα σημερινά όμως τ' αγόρια είναι μαγκάκια, δε σηκώνουν πονηριές, κι αφού -λεν- βγήκε απ' τον παράδεισο το ξύλο, θα πρέπει και να τρων κάποιες ξυλιές*).

- *χίλιες ξυλιές σε ξένο κώλο δεν πονάνε*, το πάθημα του διπλανού μας μας αφήνει αδιάφορους από τη στιγμή που δεν έχει αντίκτυπο σε βάρος μας: «τι με νοιάζει κι αν χρεοκόπησε ο τάδε, αφού χίλιες ξυλιές σε ξένο κώλο δεν πονάνε». Συνών. *σε ξένο κώλο, σαράντα δεκανίκια*.

- *χίλιες ξυλιές σε ξένο κώλο πόσες παράδες κάνουν*; βλ. φρ. *χίλιες ξυλιές σε ξένο κώλο δεν πονάνε*.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας